

Előszó

Tisztelt Olvasó!

Másfél évtized múltával örömmel és meglepedettséggel állapíthatjuk meg, hogy a Mecsek Egyesület a hajdani nehéz időkben jól tette, hogy megalapította a *Pécsi Bányástörténeti Alapítványt*. Az Alapítvány tevékenysége igazolta létrehozását, alapítóit, támogatóit, a pécsi szén- és uránbányászat jogutódait és a bányász társadalom, valamint a város hagyománytisztelő polgárainak elvárásait.

A több mint 250 éves *mecseki kőszénbányászat* és a több mint 50 éves *uránércbányászat* különleges szakmai kultúrát hagyott maga mögött az ezredforduló környéki bányabezárások kényszerű megvalósulása emlékeként.

Hogy ma mégis, hiteles forrásokból feleleveníthetjük múltunk jelentős ipartörténeti emlékeit, hogy bemutathatjuk az utókornak a helyi bányamedencék megőrzött, jelölt és megírt emlékeit, az jelentős részben a létrejöttének *15 éves évfordulóját* ünneplő Pécsi Bányástörténeti Alapítványnak, mint civil szervezetnek köszönhető. Fáradhatatlan munkájuk eredményét olvashatjuk és láthatjuk a Bányászati és Kohászati Lapok Bányászat – Kőolaj és Földgáz most megjelenő számában.

A leírtak nem csak érdekes olvasmányt jelentenek, hanem szinte teljes körű képet adnak a mecseki bányászati múlttól. Az emlékezés horizontjának kitérítésével, közérthetővé tételével pedig azok számára nyújt sok érdekes ismeretet, akik nem kellő mélységben ismerik a mecseki kőszén- és uránbányászatot. Legfontosabb erényük, hogy hitelesek, mert végigjártak egy hosszú, bányász szakmai életutat. És éppen ez a belső látásmód az, amely nélkülözhetetlenné teszi munkájukat.

Az Alapítvány sokrétű, megbecsülést érdemlő munkája üzenet a jelen bányászat emlékei iránt érdeklődő emberének, de üzenet az utókornak a bányamunka nehézségeinek megismerését illetően az *emlékhe-lyek megjelölésével*, a szép bányászahagyományok fel-

idézésével. Nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a bányászat városunkban a velünk élő történelem része – még ha csak az Alapítványnak a *közterületek bányász elnevezése* vagy a *bányászat jeles személyeiről történő utca elnevezések* érdekében kifejtett munkáját is említjük.

Külön becsülendő, hogy az Alapítvány tagjai, több évtizedes bányamunka után – idős koruk ellenére – társadalmi munkával fontosnak tartják a méltó emlékek állítását, hogy tegyenek környezetük múltbéli értékeinek tisztos feldolgozása, bemutatása érdekében.

Aki elmélyed a jelen lapszám írásainak figyelmes olvasásában, érezheti a 15 esztendő hatalmas, hiánypótló munkáját, átélheti azt a hitvallást, amely a közeli múlt újbóli átélését is jelenti.

Az Alapítvány tevékenységében az eltelt 15 év számadatai önmagukért beszélnek. A mecseki szén- és uránbányászat emlékeinek megjelölése, a bányászéletről bemutató új szellemi alkotások (pl. a világviszonylatban is egyedüli *bányász toronyzene* hálózat), a *szakirodalmi és könyvkiadói tevékenység* bátran mondhatjuk, hogy egyedülálló módon állítanak emléket e kemény szakma szépségének, hagyományainak. Az igényes munkájuk által felvázolt, a bányászat egészére vonatkozó múltbéli kép jól mutatja azt az emberi tartást is, amely a bányászokra jellemző volt.

Nem vitás, hogy a 15 év munkája értékálló szakmai, tudományos, kulturális és közéleti szempontból egyaránt.

E különkiadásban megjelentetett írásokat jó szívvel ajánlom mindazoknak, akiket érdekel a mecseki kőszén- és uránbányászat múltja és az a tevékenység, amellyel az alapítvány értékes közléseivel szolgál a múlt értékeit keresők számára.

Tanulságos olvasást kívánok, úgy is mint az alapító Mecsek Egyesület hajdan volt elnöke.

Jó szerencsét!

Somosi László
okl. gépészmérnök,
ny. elnök vezérigazgató

A pécsi szénmedence látképe a 19. század végén

A pécsi szénmedence látképe a 20. század közepén